

Høringsvar vedr. havneudvidelsen af Århus Havn.

Jeg vil på det kraftigste protestere imod de foreliggende planer om udvidelsen af Århus Havn. Dette høringssvar er dermed en indsigelse imod de tre elementer der er i høring pt.

- 1) FORSLAG TIL LOKALPLAN NR. 1163 - UDVIDELSE AF AARHUS HAVN
- 2) FORSLAG TIL TILLÆG NR. 3, SPILDEVANDSPLAN 2017-2020, YDERHAVNEN, ETAPE 1
- 3) MILJØKONSEKVENSVURDERING – UDVIDELSE AF AARHUS HAVN (YDERHAVNEN)

En miljøbelastning i et katastrofalt omfang

Der er mange gode grunde til at projektet slet ikke skal gennemføres. Den mest vægtige er nok den enorme miljømæssige belastning det ville betyde for hele Århusbugten. Jeg har endnu ikke hørt nogen påstå, at det er en god ide at grave havbund, der indeholder giftigt slam, op og dumpe det langs de århusianske strande og i Hjelm Dyb.

Alene i Hjelm Dyb vil klapning (dumpning) af 1 mio. m³ sediment/bundfald fra havnebassinet svarer til 28.000 containere fyldt med slam. Hjelm Dyb rummer et rigt maritimt dyreliv og noget af Kattegats reneste vand.

Endvidere vil uddybning af bassin og sejlrende der klappes (dumpes) ved Fløjlstrop og Mariendal Strande og indvinding af sand fra Moselgrund i Kattegat med stor sandsynlighed medføre frigivelse og spredning af tungmetaller og miljøfremmede stoffer i bugten. Dette vil både forringe vandkvaliteten og gøre skade på flora og fauna.

Det vil således påvirke hele havmiljøet i helt katastrofal grad, for ikke at tale om alle os mennesker, der bader og færdes i og omkring Århusbugten, i særdeleshed i området mellem Tangkrogen og ned mod Ajstrup Strand.

I det hele taget har dette stor betydning for alle i Syddjurs og ned langs kysten mod Odder og Hou, og jeg skammer mig som århusianer over, at Århus kan være bekendt at skalte og valte på den måde med vores alle sammens natur. Det er en kendt sag at de indre danske farvande lider af iltsvind fra tid til anden og hele planen om dumpning af giftig havbund kan på ingen måde bidrage i den positive retning hertil.

På det seneste er der kommet dokumentation fra forureningen i Køgebugt, hvor man i øjeblikket dumper giftig opgravet havbund fra Københavns havn. På luftfotos er det tydeligt at slammet breder sig over et stort areal og forurener vandet alvorligt. En torsk fanget i Køgebugt i begyndelsen af marts måned i år, var fyldt med åbne sår som følge af kontakten med det forurenede slam.

Der kan ikke herske nogen tvivl om at forureningen vil blive katastrofal og langt mere omfangsfuld end først skitseret i argumentationen fra Århus Havn. Hvis det bliver gennemført vil det trække spor i generationer fremover og det kan vi hverken være bekendt over for beboere i Århusbugten eller vores børn og børnebørn.

Den største glæde ved at bo i Århus er den korte afstand til natur, både i form af parker, skov og strand, men alt dette vil blive forringet ved så markant en udbygning af havnen.

Kraner på 144 m, siloer på 50 m, enorme moler og stablede containere vil blokere udsigten mod Mols og Helgenæs. Fra Mindeparken, Marselisborg Slotspark, Forstbotanisk have, gennem Marselisborgskovene og hele vejen til Ballehage, vil man ikke længere kunne hvile øjet på en horisont af vand og kyst, men derimod på en beskidt og larmende industrihavn.

Læg dertil den transport af jord, sten, grus og byggeaffald som vil køre gennem byen. Ifølge planen kan man se at de første to etaper med anlægget strækker sig fra 2024 til 2050! Det er så mange år frem, at det er helt uoverskueligt at forestille sig den tunge og forurenende trafik gennem byen.

Med andre ord: dette projekt vil afskrække folk fra at bosætte sig i byen i årtier og det vil fjerne de store fordele, der er ved at bo her på stedet. Vi ender med at alle nyuddannede fra universitetet bosætter sig i oplandskommunerne, hvor der vil være fred og ro og mere natur. En udvidelse vil på ingen måde tiltrække folk, men direkte afskrække folk fra at tage ophold i byen.

Fortalere har desuden anført at borgerne i sydbyen må tage del i byudviklingen og acceptere at undvære deres udsigt. Men det handler ikke kun om de der bor i området. Det handler også om at området er attraktivt for mange flere: turister der besøger Mindeparken og Marselisborg Slot, Marselisborg Lystbådehavn, gæster på Helnan Marselis Hotel og Varna, Thors Mølle, Dyrehaven osv. Det er nogle af vores

mest indbydende og attraktive rekreative områder som vi med havneudvidelsen ikke længere vil kunne benytte som tiltrækningsplaster for gæster i byen, der i dag bidrager til indtjening, omsætning og økonomisk fremgang.

Argumenterne for at det overhovedet er nødvendigt med en udvidelse er ikke lødige.

Der er allerede en meget stor havn i Århus. Det er byens egen fejl hvis man har prioriteret forkert og sat for meget plads af til boliger. Man kunne med fordel have planlagt hele projektet bedre fra starten. Endvidere optager en del erhverv havnearealer uden at være relaterede til havnen.

Desuden ser to af de helt store virksomheder i byen slet ikke noget yderligere behov for en havn, jf. hørings svar fra både Salling Group og Arla Foods. En alternativ løsning kunne med fordel være at skabe et samarbejde med Grenå havn, og på den måde skabe sammenhængskraft i Østjylland. Grenå Havn tilbyder selv at hjælpe og det ville give et godt dynamisk samarbejde i Østjylland.

I det hele taget er fremtiden slet ikke til import fra fjerne verdenshjørner. Hvis vi vil have bæredygtighed og klimavenlige løsninger, skal vi dels genbruge mere og dels producere meget mere lokalt. Dermed vil der ikke være det samme behov for skibsfragt i 2050.

Faktisk burde hele projektet have været sendt i høring under Miljøministeriet, for omkostningerne rækker langt ud over kommunegrænsen. Helt overordnet set er det ikke en lokal kommunal opgave at sikre skibsfragt, det må løses centralt i staten, hvis der er et behov. På den måde kan man også få et overblik over landets samlede mest effektive tilgang til skibsfragt. Det vil være den grønne og klimavenlige vej frem.

Hvor skal pengene komme fra?

Kerneopgaven for en kommune er ikke at udbygge en havn eller lave store anlægsprojekter. Det har Århus Kommune alligevel gjort så rigeligt i de sidste ca 20 år. Nu har vi nået mætningspunktet. Det er på høje tid at byrådet fokuserer på deres primære opgave: at skabe trivsel for borgerne gennem et godt og stærkt tilbud til byens børn og unge, gamle og mennesker med handicap.

Omsorgsopgaverne bliver gang på gang beskåret og det er blevet hverdag at nedgradere på voksenkapaciteten i byens daginstitutioner. Budgetterne til handicapområdet er skåret så meget at vi i de seneste år har set skammelige eksempler på regulært misrøgt. Det er for længst blevet uacceptabelt og ikke bare uværdigt, men helbredsskadeligt pga. de kommunale forsømmelser, at være henvist til at bo på en institution.

Alle ved at ethvert anlægsprojekt overskrider budgettet. Hvem skal understøtte havnen, hvis midlerne slipper op? Der er en alvorlig risiko for at kommunen kommer til at hænge på en del af udgifterne, om ikke andet så vil det betyde ekstra slitage på vejnettet. Uanset hvilken lommeregner man finder frem, så vil projektet ikke kunne anlægges for det budget der afsættes. Og så vil pengene risikere at gå fra den kernevelfærd, som det er kommunens fornemmeste opgave at levere. Jeg er derfor ikke kun bekymret for forurening, støjgener, øget transport på vejene, ødelagte udsigter og borgerflugt fra kommunen. Jeg er i den grad også bekymret for hvordan der skal blive råd til velfærd de næste 30 år.

Jeg opfordrer derfor på det kraftigste byrådet til at droppe denne plan, og derimod indstille sig på at opgaven med at skaffe containerplads til varer til landet ikke påligger Århus Kommune. Det er en opgave som bør løses vha. den havnekapacitet landet allerede råder over, f.eks. Grenå havn. Taget i betragtning at klimaet fordrer helt andre produktionsformer og forbrugsmønstre i fremtiden, er det slet ikke sandsynligt at der er det store behov for ekstra containerplads på havnen i 2050.

Jeg mangler stadig at se dokumentationen for at behovet vil være til stede i 2030. Det er en formodning Århus Havn har, men de har ingen fornuftige argumenter for det.

Mens de skaffer beviser og underbygger deres mavefornemmelse, kunne byrådet som minimum pausere alle overvejelser og afvente situationen i Køgebugt: det kan meget vel vise sig at være langt mere ødelæggende end forventet og beregnet på forhånd. Lad so benytte os af muligheden til at undgå at lave de samme fejl som Københavns kommune. Skulle havnen i mellemtiden mangle plads, kan de stable containerne i et ekstra lag eller starte samarbejdet op med Grenå Havn. Mon ikke problemet så løser sig selv ...

Med venlig hilsen

Lisbeth Koed Doktor